

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Nr.

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-22-2259 TAIS-22-1557(2)		DĖL 2023–2024 METŲ VALSTYBINIŲ KOLEGIJŲ TINKLO STIPRINIMO VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybė s programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikį atnaujinti ir stiprinti kolegijų tinklą sąlygoja aktualios ir spręstinios kolegijų vykdomų taikomosios mokslo veiklos stiprinimo bei dėstytojų skatinimo vykdyti mokslinius tyrimus, kolegijų studijų kokybės, tvarių, regionui svarbių studijų programų vykdymo, studentų skaičiaus kolegijose mažėjimo problemos. Šios problemos apžvelgiamos, bendra valstybinių ir nevalstybinių kolegijų sektoriaus situacija, kolegijų pagrindinių veiklos rodiklių suvestinė pateikiama 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plane (toliau – Kolegijų tinklo stiprinimo planas).

Naujos Mokslo ir studijų įstatymo nuostatos, susijusios su nuo 2029 m. įsigaliojančiu reikalavimu vykdyti atitinkamo lygio MTEP ir (arba) meno veiklą bei nuo 2024 m. įsigaliosiančiais suvienodintais stojimo į aukštąsias mokyklas reikalavimais (kolegijos neteks galimybių priimti nepakankamai pasirengusius stojančiuosius ir tai galimai turės reikšmingos įtakos studentų skaičiui), demografinės tendencijos reikšmingai paveiks kolegijų veiklą bei tolesnį kolegijų studentų skaičiaus mažėjimą ir daugelis kolegijų artimiausiu metu gali susidurti su iššūkiais veiklos tęstinumui. Todėl būtini pokyčiai valstybinių kolegijų sektoriuje, siekiant išlaikyti kolegijų vykdomų studijų kokybę bei jų atitiktį regiono poreikiams, atitiktį keliamiems reikalavimams MTEP ir (arba) meno veiklai bei užtikrinti kolegijų gyvybingumą.

Kolegijų tinklo stiprinimo planas parengtas atsižvelgiant į 2022 m. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ŠMSM) uždavymą Studijų kokybės vertinimo centro atliktą studiją „Valstybinių kolegijų veiklos analizę“ bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) ekspertų 2022 m. atliktą studiją „The network of higher education institutions in Lithuania. Adapting missions and profiles to a changing environment“.

Pastebėtina, kad konsoliduoti Lietuvos koleginio sektoriaus potencialą, optimizuoti kolegijų tinklą buvo siūloma inicijuojant aukštųjų mokyklų tinklo reformą 2017–2020 m. Šios reformos pradžioje buvo pateikti siūlymai dėl Vilniaus ir Kauno valstybinių kolegijų jungimo ir pasiūlyta iki 2018 m. pabaigos atlikti Alytaus, Marijampolės, Panevėžio, Utenos kolegijų neeilinį išorinį vertinimą, po kurio būtų sprendžiama dėl šių kolegijų veiklos tęstinumo, tačiau tolesni kolegijų tinklo optimizavimo veiksmai nebuvo atliekami, įgyvendinta reforma palietė tik universitetus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Kolegijų tinklo stiprinimo plane apžvelgiama bendra situacija kolegijų sektoriuje, įvardijamos valstybinių kolegijų perspektyvos pagal jų veiklos rodiklius, nustatomi pagrindiniai principai, kurių laikomasi stiprinant valstybinių kolegijų tinklą, valstybinių kolegijų veiklos siekiniai 2029 m. bei kolegijų tinklo stiprinimo veiksmai ir įgyvendinimo terminai. Siūlomos priemonės yra savalaikės ir laikytinos būtinomis, jos prisidėtų prie problemos sprendimo. **Pastebėtina, kad Kolegijų tinklo stiprinimo plane numatomų valstybinių kolegijų stiprinimo veiksmų įgyvendinimo terminai pasibaigs 2024 m., tačiau projekte valstybinių kolegijų veiklos siekiniai nustatyti 2029 m.** Būtų tikslinga papildomai įvertinti, ar kolegijų tinklo stiprinimo plano veiksmai ir įgyvendinimo terminas neturėtų apimti visų tikslų ir uždavinių, kurie turėtų būti pasiekti iki

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2029 m., įgyvendinimo.

Siūlytina teikime ar projekto pristatymo metu atskleisti pasirinktų valstybinių kolegijų veiklos siekinių dydžių pagrindimą.

Kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimui numatoma panaudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšas (20 mln. Eur). Projekto rengėjai nurodo, kad galimas papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis bus identifiкуotas valstybinėms kolegijoms pateikus siūlymus dėl Kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimo. **Siūlytina patikslinti informaciją, ar galima suplanuoti papildomą valstybės biudžeto lėšų poreikį.** Atkreiptinas dėmesys, kad 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimui lėšų nėra numatyta.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomo Kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimo mechanizmas numatytas Kolegijų tinklo stiprinimo plane. Numatoma, kad valstybinės kolegijos iki 2023 m. balandžio 30 d. turėtų:

- pateikti ŠMSM su valdymo organais suderintus sprendimus dėl kolegijos stiprinimo reorganizuojant ir (arba) dalyvaujant reorganizavimo procese arba
- pateikti kolegijos stiprinimo planus, atliepiančius Kolegijų tinklo stiprinimo plane nurodytus principus ir valstybinių kolegijų veiklos siekinius 2029 m. tuo atveju, jei kolegija nuspręs nedalyvauti reorganizavimo procese.

Gavusi valstybinių kolegijų pasiūlymus ŠMSM parengs Plano įgyvendinimo priemonių projektą ir iki 2023 m. gegužės 31 d. pateiks jį Vyriausybei.

Projektą rengėjų teigimu, tokiu plano įgyvendinimo mechanizmu siekiama, kad valstybinės kolegijos pačios įsivertintų savo galimybes pasiekti Kolegijų tinklo stiprinimo plane nurodytus siekinius bei inicijuotų pertvarkos procesus atsižvelgiant į regiono poreikius.

STEBĖSENA

Projekto rengėjai nurodo, kad informacija apie rodiklius, susijusius su Kolegijų stiprinimo plane nustatytais valstybinių kolegijų veiklos siekiniais 2029 m., yra renkama Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo valdymo informacinėje sistemoje, Kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimo priemonių projekte bus nustatyta už Kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimo priemonių bei rodiklių stebėseną atsakinga institucija. Iš kitos pusės, **pastebėtina, kad pačiame Kolegijų tinklo stiprinimo plane nėra numatytas tarpinis vertinimas (tarpiniai vertinimai), kuris (kurie) galėtų indikuoti, kokia nustatytų siekinių, problemų sprendimo pažanga.**

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Inicijuojamas Kolegijų tinklo stiprinimo planas palies visas šiuo metu Lietuvoje veikiančias 12 valstybinių kolegijų.

ŠMSM diskusijas su valstybinėmis kolegijomis dėl kolegijų veiklos perspektyvų pradėjo dar 2022 m. vasario mėnesį, gavusi pirmuosius Studijų kokybės vertinimo centro atlikto valstybinių kolegijų išorinio vertinimo rezultatus, organizavo susitikimus ir pristatymus dėl valstybinių kolegijų veiklos rodiklių ir perspektyvų.

Pastebėtina, kad ši informacija, taip pat ir informacija apie susitikimų ir diskusijų rezultatus teisės akto projekto teikime nėra nurodyta.

2022 m. gruodžio mėnesį buvo organizuoti susitikimai su Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimu gautoms pastaboms ir pasiūlymams dėl projekto aptarti.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos mokslo taryba, Studijų kokybės vertinimo centru, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimu, Lietuvos studentų sąjunga, Vilniaus universiteto Studentų sąjunga.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos universitetų rektorių

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

konferencija informavo, kad pastabų neturi. Vilniaus universiteto Studentų sąjunga pastabų nepateikė. Su Studijų kokybės vertinimo centru redakcinio pobūdžio pastabos suderintos darbo tvarka.

Dėl Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo pateiktų pastabų 2022 m. gruodžio 2 d. organizuotas susitikimas pateiktoms pastaboms aptarti. 2022 m. gruodžio 13 d. organizuotas susitikimas su Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimu pateiktoms pastaboms aptarti. 2022 m. gruodžio 16 d. organizuotas susitikimas su Vidaus reikalų ministerija pateiktoms pastaboms aptarti.

Pastabos ir siūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, yra aptarti derinimo pažymoje.

Daugiausiai pastabų ir pasiūlymų buvo teikta dėl Kolegijų tinklo stiprinimo plane formuluojamų valstybinių kolegijų veiklos siekinių 2029 metams. ŠMSM teigimu, projekte pasiūlyti siekiniai yra diskusijų ir kompromisų rezultatas.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane nustatyti ir kiti poveikio rodikliai, susiję su aukštųjų mokyklų tarptautiškumu, studentų ir dėstytojų judumu.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kristina Miliauskaitė

Socialinės politikos grupė